

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Učební osnova předmětu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

pro střední odborné školy
(celkem 10 – 14 hodin v 1.– 4. ročníku)

a pro čtyřleté studijní obory středních odborných učilišť
(celkem 8 – 10 hodin v 1.– 4. ročníku)

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
dne 19. 7. 1999, čj 25625/99-22, s platností od 1. září 1999 počínaje 1.ročníkem

1 Pojetí vyučovacího předmětu

1.1 Obecný cíl předmětu

Předmět český jazyk a literatura tvoří neoddělitelnou součást všeobecného vzdělávání a je základem rozvoje většiny klíčových dovedností a schopností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Výrazně ovlivňuje začleňování mladého člověka do společnosti a jeho další osobní a profesní život jednak tím, že kultivuje jeho jazykový projev a přispívá k rozvoji jeho komunikačních dovedností a schopností, jednak tím, že ovlivňuje utváření jeho hodnotové orientace a postojů, a to nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale i v oblasti společenské a mezilidské.

Základním cílem předmětu je vychovat žáky ke sdělnému kultivovanému jazykovému projevu a podílet se na rozvoji jejich duchovního života. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je ochranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

1.2 Výchovné a vzdělávací cíle

Výchovné a vzdělávací cíle jsou rozvrženy do sedmi okruhů (A – G). V jednotlivých okruzích jsou nejdříve vytyčeny cílové vědomosti, po nich následují cílové dovednosti a schopnosti. V rozpisu učiva jsou odkazy na příslušné okruhy výchovných a vzdělávacích cílů.

A.

Žák chápe jazyk jako systém, chápe funkci spisovného jazyka. Zná základní jazykové pojmy a kategorie. Zná zdroje informací vztahující se k této problematice. Je veden k poznání, že zvládnutí mateřského jazyka je nezbytným předpokladem spěšného studia cizích jazyků.

- Dovede zařadit mateřský jazyk do soustavy jazyků,
- umí na ukázkách doložit vývoj jazyka,
- při řešení jazykově-komunikačních úkolů aplikuje faktografické znalosti (pojmy, kategorie, pravidla) a umí své řešení zdůvodnit,
- dovede vysvětlit, proč se učí českému jazyku,
- umí na ukázkách rozlišit spisovný jazyk a nespisovné útvary, zvláště obecnou češtinu, dialekty; sociálně a stylově nepříznakové a příznakové jevy,

- dovede objasnit funkci spisovného jazyka a usiluje o spisovný jazykový projev v situacích, kde je to vhodné,
- ovládá jazykový a stylistický rozbor textu, chápe text z hlediska pragmatického,
- umí pracovat s jazykovými příručkami,
- využívá zdrojů informací o jazyku a stylu.

B.

Chápe význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění. Je seznámen s technikou mluveného slova Je seznámen s emocionální a emotivní stránkou mluveného slova. Je seznámen s hlavními slohovými postupy veřejného projevu a jejich specifiky, se základními postupy v běžné komunikaci. Chápe pojem jazyková a řečová kultura.

- Umí vysvětlit rozdíl mezi psaným a mluveným projevem, mezi monologem a dialogem,
- umí navázat kontakt a hovořit s osobami různého věku a postavení,
- dovede prezentovat sám sebe a naslouchat druhému,
- dovede vhodně argumentovat a obhájit své stanovisko,
- vyjadřuje se jasně a srozumitelně,
- dbá na svůj vzhled a na zvukovou stránku svého projevu,
- samostatně stylizuje veřejný projev ve vhodných formách,
- dovede samostatně ústně i písemně zpracovat vyprávění na dané i zvolené téma.

C.

Zná základní útvary informačního charakteru, zdroje všeobecných informací, zásady kulturního čtení, postupy v technice duševní práce, má přehled o denním tisku a tisku svých zájmů, o knihovnách a jejich službách.

- Dovede zjistit potřebné informace z jemu dostupných zdrojů,
- umí zvolit vhodný způsob zprostředkování informací,
- samostatně zpracovává informace formou zprávy, programu činnosti, inzerátu, odpovědi na něj, reklamy, plakátu , telegramu, telefonního záznamu, osobního dopisu,
- dovede pracovat s běžnými informačními příručkami,
- umí sobě i jiným poradit, kde běžné informace získat,
- orientuje se v knize, v novinách a časopisech,
- dovede z odborného textu pořídit výpisky, výtah,
- je schopen zaznamenat bibliografické údaje,
- dovede použít knihovnických služeb,
- dovede používat technik duševní práce,
- dovede pracovat samostatně i v týmu.

D.

Zná charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi. Zná jejich jazykové vlastnosti.

- Je schopen určit na ukázce slohové postupy,
- dovede pozorovat své okolí a výsledky svého pozorování vhodnou formou zpracovat,
- umí na ukázce odlišit rozdíl mezi popisem prostým, odborným, uměleckým a publicistickým,
- umí sám produkovat pro něj vhodné popisové projevy,
- je schopen využít znalostí za své profese k poskytnutí poučení jiných o daném jevu,
- umí využít postupů odborného stylu při studiu odborných předmětů,
- dovede se odborně vyjádřit o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového,
- dovede sestavit základní projevy administrativního stylu,

- je schopen uvažovat o problému z různých úhlů pohledu, zpracovávat úvahové texty a vyjádřit svůj postoj ke skutečnostem,
- je schopen na ukázce odlišit specifičnost úvahových postupů ve stylu odborném, publicistickém a uměleckém,
- vyjadřuje se výstižně, věcně a jazykově správně, graficky úhledně.

E.

Chápe význam umění pro člověka, chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, je seznámen s rozdíly mezi hodnotnými díly a brakovou literaturou, zná cenu kulturních památek, zná podstatné pojmy z teorie literatury.

- Dovede zdůvodnit význam umění pro osobnost člověka,
- vyhledává kulturní podněty a dovede o nich informovat,
- umí konkrétní dílo i typickou ukázkou klasifikovat z hlediska literárních druhů a žánrů,
- rozpozná etické a umělecké hodnoty literárního díla,
- dovede vybrat vhodnou dětskou literaturu,
- dovede prezentovat význačné kulturní památky svého regionu,
- je ochoten podílet se na ochraně kulturních hodnot,
- je schopen výběru v druzích a žánrech umění, je schopen tolerance ke vkusu druhých.

F.

Z odkazů světové i české literatury a z evropských myšlenkových směrů a uměleckých stylů zná to, co patří ke kulturnímu vybavení moderního člověka. Uvědomuje si propojení slovesné kultury s ostatními druhy umění. Zná základní autory a jejich díla.

- Dokáže zhodnotit význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace,
- dovede literární dílo i předložený typický text přiřadit k příslušnému myšlenkovému směru a uměleckému stylu,
- na ukázce rozezná základní architektonické slohy,
- obdobně se orientuje v základních dílech evropského a českého výtvarného umění,
- umí výrazně číst úryvky z děl a recitovat vybranou poezii,
- má vypěstovanou potřebu samostatné četby a na základě vlastních prožitků dokáže přiblížit oblíbeného autora a dílo.

G.

Chápe vývoj kultury a literatury v historických a společenských souvislostech. Uvědomuje si anticko-křesťansko-osvícenské tradice Evropy, více než tisíciletou tradici našeho písemnictví.

- Dokáže časově zařadit myšlenkové směry a umělecké styly,
- umí ukázat promítnutí společenských událostí do tvorby autorů,
- umí uvést příklady vlivu vědy a techniky na umělecké ztvárnění skutečnosti,
- dovede na ukázce prokázat různé přístupy autora k zobrazované skutečnosti,
- dovede uvést příklady umělecké výpovědi o válkách, nedemokratických režimech, o egoismu, touze po moci, o udržitelnosti života na zemi a tyto umělecké výpovědi interpretovat,
- dovede přiblížit vzory mravů, rozumu a lidskosti v literatuře,
- je schopen v dílech rozpoznat touhu po kráse a spravedlnosti.

1.3 Charakteristika učiva

Předmět se skládá ze dvou, respektive tří oblastí, které se vzájemně doplňují a podporují. Jazykové vzdělávání (jazyk a komunikační výchova) rozvíjejí komunikační kompetenci a performanci žáků a učí je užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení. Podílí se

rovněž na rozvoji sociální kompetence žáků. K plnění tohoto cíle přispívá i literární výchova a naopak literární vzdělávání a výchova, zvláště práce s uměleckým textem, prohlubují i znalosti jazykové a kultivují jazykový projev žáků.

Vyučování předmětu směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a s informacemi. Při nácviiku komunikačních dovedností lze aplikovat i vědomosti a dovednosti osvojené při analýze literárních textů a opačně - při analýze literárních textů lze prezentovat a procvičovat nejen jazykové, stylistické, literárněteoretické a literárněhistorické poznatky, ale i komunikační dovednosti a nacvičovat řečové chování v komunikačních situacích.

1.4 Pojetí výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout na vyšší kvalitativní a kvantitativní úroveň a využívat je jako humanizující na socializující nástroj žákovy výchovy a sebevýchovy.

Literární vzdělávání kromě četby, rozboru a interpretace uměleckých děl či jejich ukázek vede k celkovému přehledu o klíčových momentech v české a světové literární historii. V rozpisu učiva jsou u literárních témat uvedeni orientačně i autoři. Předpokládá se, že se žáci seznámí se základní tvorbou autora, byť formou ukázky, s jeho zařazením do literárněhistorického kontextu a jeho přínosem pro dobu, kdy tvořil, a pro další generace. Žáci jsou vedeni ke komunikačním a k esteticky tvořivým aktivitám.

Kromě tradičních metodických postupů se vyučující zaměří na rozборы nedostatků ve vyjadřování žáků i veřejnosti, problémové úkoly, řešené i skupinově, situační komunikační hry a soutěže, zpracování projektových úkolů, práci s vybranou vrstvou slovní zásoby. Ve vyučovací hodině je vhodné provádět krátká mluvní cvičení na aktuální téma.

V každém ročníku jsou stanoveny dvě kontrolní slohové práce za rok, podle výběru učitele buď obě školní, nebo jedna školní a jedna domácí. Tyto kontrolní práce se připravují soustavou cvičných prací a dílčích úkolů. Průběžně jsou zařazovány i jiné druhy kontrolních činností (diktáty, testy, eventuálně další formy).

V rozpisu učiva není učivo rozděleno do ročníků, uvedené počty hodin jsou orientační a vycházejí z minimálního počtu hodin. Na počátku výuky předmětu provede škola rozpis učiva do jednotlivých ročníků. Doporučuje se dodržet orientační proporce mezi jazykovým vzděláváním, komunikační výchovou a literárním vzděláváním a výchovou. V každém ročníku budou všechny tyto složky učiva proporcionálně zastoupeny.

2 Rozpis učiva

Procvičování, prohlubování a rozšiřování jazykových vědomostí a dovedností

(SOŠ 55 hod., SOU 45 hod.)

Na začátku každého ročníku úvod do studia ročníku (1 hod.)

A.

- 1 Opakování, prohlubování a rozšiřování obecných pojmů o jazyce. Spisovná čeština, obecná čeština, nářečí
- 2 Procvičování a upevňování pravopisu. Pravidla českého pravopisu a práce s nimi
- 3 Opakování, prohlubování a rozšiřování vědomostí a dovedností z tvarosloví. Mluvnické kategorie, jejich formální stránka a komunikační funkce
- 4 Opakování, prohlubování a rozšiřování vědomostí a dovedností z větné stavby. Význam větné stavby pro porozumění textu. Druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska. Stavba a tvorba komunikátu. Jeho základní jednotky. Vliv a dopad projevu na adresáta a jeho chování a jednání
- 5 Význam slova a jeho obměny
- 6 Rozsah slovní zásoby češtiny. Specifické učivo (terminologie, slangy)
- 7 Rozdělení indoevropských jazyků. Původ a postavení češtiny mezi ostatními jazyky. Vývoj českého jazyka
- 8 Křestní jména, příjmení, místní a pomístní jména. Výběr křestních jmen z hlediska psychologického a sociologického
- 9 Zdroje informací o jazyce

Komunikační a slohová výchova

(SOŠ 114 hod., SOU 85 hod.)

Na začátku každého ročníku úvod do učiva ročníku (1 hod)

B.

- 1 Společenská kultura, kultura osobního projevu, principy a normy kulturního vyjadřování a vystupování. Asertivní chování
- 2 Vyjadřování v oblasti běžné komunikace – prostě sdělovacího stylu
- 3 Slohové postupy a útvary, výrazové prostředky v oblasti užitě komunikace
- 4 Projevy mluvené a psané, shody a rozdíly
- 5 Technika mluveného slova (respirace, fonace, artikulace)
- 6 Jazykové útvary a poloútvary a vhodnost jejich použití
- 7 Používání cizích slov v běžné komunikaci. Jejich výslovnost, chybné použití (germanismy, amerikanismy). Kritéria vhodnosti či nevhodnosti užití cizích slov
- 8 Mluvené projevy . Nonverbální prostředky

- 9 Projevy monologické a dialogické. Komunikační situace, účel a cíl jednání. Oslovení, navázání kontaktu, průběh rozhovoru, udržení pozornosti partnera, dovednost přesvědčit. Schopnost vnímat a poslouchat partnera. Pěstování vhodného řečového chování. Emoční aspekty jazyka. Vyjádření vztahů podřízenosti (devótnosti, rovnosti a nadřazenosti) a nadřazenosti
- 10 Vypravování v běžné komunikaci, v uměleckém projevu a publicistice. Jazykové prostředky užívané ve vypravování

C.

- 1 Běžné informační postupy a útvary. Jejich obsahová a jazyková výstavba, formální, grafická, popř. výtvarná úprava. Zpráva, oznámení, záznam, program činnosti, deník, inzerát a odpověď na něj, osobní vizitka, reklama, plakát, telegram, fax, e-mail, internet aj. Uplatnění ústních projevů při používání telefonu, telefonního záznamníku, místního rozhlasu. Reprodukce zpráv ze sdělovacích prostředků. Osobní a úřední dopis. Zdroje informací všeobecného charakteru
- 2 Informatická výchova. Knihovny a jejich služby. Dovednost kulturního čtení. Noviny, časopisy a jiná periodika. Hodnověrnost přinášených informací, možnosti jejich ověřování. Čtení a poslech různých sdělení a práce s nimi. Anotace, konspekt, zpětná reprodukce, transformace textu do jiné podoby. Zdroje informací, jejich shromažďování, rešerše, evidence a využívání

D.

- 1 Slohové postupy a útvary obecně
- 2 Popis prostý, odborný, subjektivní. Popis statický a dynamický. Charakteristika. Jazykové prostředky
- 3 Specifické učivo. Odborný styl (odborný popis, výklad, odborný referát) Administrativní styl (žádost, životopis, úřední korespondence). Terminologie domácí a mezinárodní
- 4 Projev, přednáška, mluvený referát. Diskuse, beseda. Interview
- 5 Úvahový postup jako základ některých útvarů odborného, publicistického a uměleckého stylu. Funkce úvahy v literárních dílech. Kritické hodnocení určitého jevu. Úvaha a esej. Odlišnost úvahových postupů v publicistické a umělecké literatuře

Literární vzdělávání a výchova

(SOŠ 155 hod., SOU 120 hod.)

Na počátku každého ročníku úvod do studia ročníku, na konci ročníku souhrnné opakování, opakování k maturitní zkoušce.

Sledování aktuálních literárních a kulturních podnětů – průběžně

Sledování zájmů žáků v této oblasti – průběžně

Doporučení autorů v jednotlivých tématech slouží k základní orientaci učitele

E.

1 Význam umění pro člověka (průběžně, celkem 30/23 hod.)

Umění jako specifická výpověď o skutečnosti. Funkce literatury, základní literární druhy a žánry. Ukázky knih a uměleckých textů, práce s nimi. Motivace ke čtenářství. Práce

s ukázkami atraktivních a přitom hodnotných knih různého druhu, práce s 1 – 2 tituly tzv. brakové literatury, práce s komiksovou literaturou. Nácvik rozpoznání hodnot literárního díla. Výtvarná úprava knih. Kulturní hodnoty a památky a vztah k nim. Kulturní, historické, technické aj. památky regionu. Etnografické zvláštnosti regionu

E., F., G.

2 Literatura od starověku po romantismus (23/18 hod.)

2.1 Nejstarší literatury světa

Starověké orientální literatury. Starověká literatura řecká a římská jako inspirace pro další umělecké směry a díla. Bible a její význam. Řecká mytologie a biblické příběhy v podání současných autorů. *Fustel de Coulanges : Antická obec - ukázky*
Umělecké památky

2.2 Středověká literatura

Křesťanství a vývoj kultury v Evropě. Bible. Staroslověnské písemnictví a latinská literatura. Zakladatel českého dějepisectví *Kosmas*. Legendy, kroniky, písně, kázání. *Jan Hus. Petr Chelčický*
Umělecké památky

2.3 Humanismus a renesance

Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarroti, Dante Alighieri, F. Petrarca, G. Boccaccio, M. Cervantes, F. Villon, W. Shakespeare aj.
Styk se vzdálenými zeměmi, přírodovědné objevy, cestopisy
J. Blahoslav, Kralická bible
Umělecké památky

2.4 Baroko

Dramatické napětí v barokním umění. *J. Milton* aj.
Světový význam J.A.Komenského
B. Bridel, A. Michna z Otradovic aj., *B. Balbín* a jeho vliv na národní obrození, Kazatelství, lidová slovesnost
Umělecké památky

2.5 Klasicismus, osvícenství a preromantismus

Kult rozumu v osvícenství, vznik dobrodružného románu
Molière, Voltaire, D. Defoe aj., tradice evropské kultury v osobnosti *J. W. Goetha*
Umělecké památky

2.6 České národní obrození

Od osvícenství k idealizování minulosti. Význam novin. Novočeské divadlo
J. Dobrovský, J. Jungmann, F. Palacký, J. Kollár, F. L. Čelakovský, J. K. Tyl aj.

3 Romantismus a realismus (20/15 hod.)

3.1 Romantický postoj ke světu a stylizace romantického hrdiny

G. G. Byron, W. Scott, A. S. Puškin, H. Heine, V. Hugo, E. A. Poe, K. H. Mácha, J. Erben aj.
L. Štúr a jeho interpretace romantismu, štúrovci

Romantismus v ostatních družích umění

3.2 Předpoklady vzniku a umělecké zásady realismu a naturalismu ve světě

H. de Balzac, A. P. Čechov, Ch. Dickens, A. Dumas st., G. Flaubert, J. London, Stendhal, L. N. Tolstoj, M. Twain, E. Zola aj.
Realismus v ostatních družích umění

3.3 Romantismus a realismus jako historicky vymezené pojmy. Prolínání romantických a realistických principů v dějinách literatury i u jednotlivých autorů (např. *A. S. Puškin, N. V. Gogol*)

- 3.4 Detektivní a vědecko-fantastické romány a povídky
A. C. Doyle, E. A. Poe, J. Verne aj.
- 4 Česká literatura ve 40. – 90. letech 19. století (10/7 hod.)**
- 4.1 Společenské a politické poměry v české společnosti v tomto období
- 4.2 *K. Havlíček Borovský, Božena Němcová*
- 4.3 Almanach Máj a jeho představitelé. *J. Neruda* aj.
- 4.4 Novoromantické kolem Ruchu, Lumíru, Květů
Sv. Čech, J. V. Sládek, J. Vrchlický aj.
Historická beletrie. *A. Jirásek* aj.
- 4.5 Realismus a naturalismus v české literatuře 80. a 90. let
Vědecký realismus. Kritický realismus. *T. G. Masaryk, bratři Mrštíkovi* aj.
Venkovská próza z regionálního aspektu
Ostatní druhy umění této doby
- 5 Přelom 19. a 20. století (20/15 hod.)**
- 5.1 Moderní směry ve světové kultuře a literatuře
Atmosféra fin-de-siècle v evropské a naší společnosti, kultuře a literatuře, srovnání s koncem dalšího století a tisíciletí
Impresionismus, symbolismus, dekadence, secese
- 5.2 Symbolismus ve Francii, „prokletí básníci“, jejich české překlady
Ch. Baudelaire, J. A. Rimbaud, P. Verlaine aj.
- 5.3 Česká literatura tohoto období, situace ve společnosti
Moderní revue, Katolická moderna, Česká moderna. Impresionismus, symbolismus, dekadence, secese, anarchismus, vitalismus, kubismus, futurismus, civilismus, expresionismus v české literatuře a ostatních druzích umění
P. Bezruč, O. Březina, F. Gellner, K. Hlaváček, J. Sv. Machar, S. K. Neumann, A. Sova, K. Toman, F. Šrámek, F. X. Šalda aj.
- 6 Od první do konce druhé války (20/15 hod.)**
- 6.1 Změny ve společnosti v tomto období
- 6.2 První světová válka v naší a světové literatuře
J. Hašek, E. Hemingway, E. M. Remarque, R. Rolland aj.
- 6.3 Proletářská poezie, poetismus, surrealismus
G. Apollinaire, K. Teige, J. Deml, V. Nezval, J. Seifert, V. Majakovský, S. K. Neumann, J. Wolker, F. Halas, V. Holan aj.
Ostatní druhy umění této doby
- 6.4 Hlavní představitelé světové prózy a dramatu 20. – 40. let
A. de Saint-Exupéry, L. Feuchtwanger, T. Mann, G. B. Shaw, M. Gorkij, M. Bulgakov, J. Steinbeck aj.
- 6.5 Tematická rozmanitost české prózy
E. Bass, K. Čapek, J. Durych, M. Majerová, I. Olbracht, K. Poláček, V. Řezáč, V. Vančura aj.
- 6.6 Pražská německá literatura. *F. Kafka* aj.
- 6.7 Moderní a avantgardní divadlo
K. Čapek, F. Langer, V. Nezval, V. Vančura, J. Voskovec, J. Werich, J. Ježek aj.
- 6.8 Detektivky
R. Chandler, A. Christieová aj.
- 6.9 Noviny a časopisy
- 7 Literatura druhé poloviny dvacátého století (32/27 hod.)**
- 7.1 Literární zobrazení války. Existencialismus

- H. Böll, B. Brecht, M. Durasová, N. Kazantzakis, A. Moravia, E. M. Remarque, R. Rigby, P. Ryan, J. P. Sartre, M. A. Šolochov* aj.
J. Drda, E. Hostovský, B. Hrabal, A. Lustig, J. Otčenášek, O. Pavel, J. Škvorecký aj. Poezie k tomuto tématu
- 7.2 Vývoj společnosti a kultury v poválečném období jako úvod k následujícímu tématům
- 7.3 Hlavní představitelé současné české prózy a poezie
 Vývoj literatury od socialistické literatury k postmodernismu. Konec století, resp. tisíciletí. Srovnání s přelomem 19. a 20. století. Internet
T. Boučková, B. Hrabal, I. Klíma, M. Kundera, V. Neff, V. Páral, M. Pujmanová, P. Rut, V. Řezáč, P. Šabach, J. Topol, L. Vaculík, B. Vaněk-Úvalský, M. Viewegh aj.
K. Biebl, I. Diviš, V. Hrabě, J. Kainar, O. Mikulášek, V. Nezval, J. Seifert, J. Skácel, J. Suchý, I. Wernisch, J. Žáček aj.
- 7.4 Seznámení s některými představiteli světové literatury tohoto období
W. Burroughs, A. Camus, N. Cave, W. Faulkner, L. Ferlinghetti, A. Haley, W. W. Heinrich, D. Lodge, G. G. Márquez, L. Mňačko, B. Pasternak, J. Prévert, J. D. Salinger, W. Saroyan, A. Solženicyn, W. C. Styron, D. Tatarka, D. Thomas aj.
- 7.5 Beatníci. Básníci s kytarou ve světě a u nás
J. Kerouac, A. Ginsberg, B. Dylan, V. Vysockij, J. Hutka, K. Kryl, J. Nohavica aj.
- 7.6 Drama a kinematografie
 Válečná tematika a 50. léta. Lyrická dramata. Absurdní drama. Divadla malých forem. Televizní drama. Filmová tvorba. Nejznámější představitelé hudebního dramatu v historii a v současnosti
- 7.7 Literatura vhodná pro současné děti
 Říkadla a poezie. Pohádky. Báje a pověsti. Literatura pro mládež